

חוות דעת הגאון רבי יעקב פוזן שליט"א

מו"ץ זכרון יעקב, ודומ"ץ בבי"ד של הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א

מאחר שאנשים חשובים הביעו דעתם בענין שלפנינו לא ידעתי מה ראו בי לבקש ממני להוסיף על מה שכבר נכתב, מ"מ היות שהפצירו בי לכתוב אמרתי אעשה כן גם אני.

באשר ידוע ומפורסם לכל **שבענין פתוחות וסתומות בספרי נביאים וכתובים יש מבוכה גדולה, וכל הספרים סותרים זא"ז, ומסורת כמו שיש בידניו בתורה אין בכל ישראל והמדפיסים עשו כפי רצונם, וע"פ רוב ע"פ ספרי הנוצרים שחילקו התנ"ך כפי העולה על רוחם כידוע, והמחלק הראשון הנוצרי אפילו לשה"ק לא ידע, באופן שבודאי לא היתה בידו שום מסורת, והמדפיסים במקרים רבים הלכו בתריהם ואין לסמוך עליהם כלל.**

והנה יש בנמצא ספר כתב-יד של ספרי תורה נביאים וכתובים [אלא שהתורה נאבדה ברובה בעוה"ר] **נקרא כתר ארם צובה והוא ידוע למוגה מאד, ומסורת זה כמה מאות שנה בידי יהודי חאלב ע"פ חכמים גדולים שהוא הוא כתב היד עצמו המיוחס לבן אשר, אשר הרמב"ם שבחו מאד וכתב ספרו על פיו, והדבר מסתברא טובא וידים מוכיחות שכן הוא, וראוי וראוי לכתוב נביאים וכתובים על פיו במלאות וחסרות ופתוחות וסתומות וכו'.** ואין להרהר אחריו כלל.

והנה קמו מערערים ובדברי הבאי **כותבים כתבי פלסתר בצורות שונים ובשמות שונים** נגד האיש שהוציא תקון על פי "כתר ארם צובה" הנ"ל, **בטענות של הבל כגון שאין לשנות ממנהג המקובל, [אע"פ שמפורסמות הוא שלא היה מנהג מקובל אלא שזה אומר בכה וזה אומר בכה כנ"ל], וכגון העתקת חצאי דברים והוצאת דברים מהקשרם וכן דקדוקים של סרק אשר אינם יותר מפטומי מילי בעלמא, ואני לא עברתי בפרוטרוט על כל כתביהם של פלסתר אבל מה שבדקתי ראיתי שאינם אלא דברי שטות שאין בהם ממש*.** ואולי כוונתם לשם שמים, שלא ייקבע הדבר חובה, בחושבם כי דורינו דור עני אינו כדור המנחת שי, ואין ראוי בזמנינו לקבוע קביעות חיוביות ולתקן תקונים, מ"מ לדעתי אפילו אם האמת כן שכן כוונתם, עול גדול עשו נגד האיש הנ"ל והתקון שלו במה שפרסמו ומפרסמים **כתבים מלאים שקרים ושטויות להטיל דופי בכתב יד כתר ארם צובה,** אשר אין שום סיבה לא לכתוב על פיו ספרי נביאים וכתובים, כי אין "מנהג" נגדו כלל, כידוע.

וזאת למודעי שבמקומות הבודדים אשר אכן יש בידניו מסורת, כגון פרשיות של מגילת אסתר, אין לשנות למעשה ממה שידוע לנו כמנהג, לא ע"פ הספר הזה ולא ע"פ שום ספר אחר, ואפילו אם יבוא אליהו ויאמר לכתוב זאתוטי במקום נערי לא משגחינן ביה - יעויין מנחות לב. [ובמקום שיש להסתפק אם יש בידניו מסורת או לא, צריך הכרעה מגדולי פוסקים על פי מומחה גדול ובקי בעניינים אלה, ולא ניתן תורת כל אחד ואחד בידו ח"ו. ובמקומות כאלה מי שכותב ע"פ בר-סמכא כגון המנחת שי, וכגון **כתר ארם צובה, בודאי שאין מזניחין אותו].** ולא שהדבר מטיל ספק או דופי ח"ו בכתר ארם צובה, אשר הוא ספר דווקא מאד, אלא שמסורת ברורה אשר בידניו עדיפה אפילו מזה, כנ"ל.

סוף דבר הכל נשמע, ספרי נביאים וכתובים שנכתבו ע"פ כתב יד הנ"ל, זולת מה שזכרתי למעלה, מהודרים הם ביותר מכל ספרי נוס"כ אחרים שבידינו.

* אמר המו"ל אפס קצהו תראה בקונטרס "ביטול מודעה" הנדפס לקמן עמ' 32 ובקונטרס "הבלי השוא".

זא"ז, ודומ"ץ בבי"ד של הגאון רבי נסים קרליץ שליט"א

מכתבי הגאון רבי דוד שמידל שליט"א

בס"ד עש"ק שלח ב"ה.
כבוד הרה"ג ר' דוד יצחקי שליט"א
הרבה יש להצטער כשנוטלים כתבי משכילים וכופרים כדי לפקפק על ידם
מסורת של קהלה קדושה עואב"י [עיר ואם בישראל], ומה עוד כשאותם דברי
משכילים נכתבו רק כדי להלעיג על רבותינו הרמב"ם והרמ"א [ע"י עמ' 1, 3, 5,
13, 21, 34, 46].
דוד מיכאל שמידל
כב' ידידי הרה"ג ר' דוד יצחקי שליט"א
רציתי לעשות רצונכם להרחיב קצת להסביר שדברי הגאונים הבד"ץ
שלמעלה [שהדפסנו בעמ' הראשון] הם דברים ברורים ופשוטים, ולא הספקתי עד
כה. וכאשר יצאו מי שיצאו **בבלבולים ועלילות והפיצוץ בחוצות** [ע"י עמ' 41] ראוי להסביר בשפה פשוטה המובנת לכל, **שהמערערים**
הם **ההורסים מסורת מקובלת.**
ויעזרכם השי"ת על דבר כבוד שמו
בידידות **דוד מיכאל שמידל**

בס"ד עש"ק שלח ב"ה.
כבוד הרה"ג ר' דוד יצחקי שליט"א
הרבה יש להצטער כשנוטלים כתבי משכילים וכופרים כדי לפקפק על ידם
מסורת של קהלה קדושה עואב"י [עיר ואם בישראל], ומה עוד כשאותם דברי
משכילים נכתבו רק כדי להלעיג על רבותינו הרמב"ם והרמ"א [ע"י עמ' 1, 3, 5,
13, 21, 34, 46].
דוד מיכאל שמידל
כב' ידידי הרה"ג ר' דוד יצחקי שליט"א
רציתי לעשות רצונכם להרחיב קצת להסביר שדברי הגאונים הבד"ץ
שלמעלה [שהדפסנו בעמ' הראשון] הם דברים ברורים ופשוטים, ולא הספקתי עד
כה. וכאשר יצאו מי שיצאו **בבלבולים ועלילות והפיצוץ בחוצות** [ע"י עמ' 41] ראוי להסביר בשפה פשוטה המובנת לכל, **שהמערערים**
הם **ההורסים מסורת מקובלת.**
ויעזרכם השי"ת על דבר כבוד שמו
בידידות **דוד מיכאל שמידל**